

Δελτίο Τύπου

**της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)
με αφορμή το Σχέδιο Νόμου «Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού
Δικαίου και άλλες διατάξεις»
(3.7.2014)**

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με αφορμή την εισαγωγή προς ψήφιση στην Ολομέλεια της Βουλής του Σχεδίου Νόμου «Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις», εκφράζει την έντονη ανησυχία της για τον περιορισμό των δικαιωμάτων των κρατουμένων στα καταστήματα κράτησης Γ τύπου κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας και της ισότητας, αλλά και για την ευρύτερη προσβολή των αρχών του Κράτους δικαίου.

Ενδεικτικά, η ΕΕΔΑ εκφράζει την ανησυχία της για τα ακόλουθα, μεταξύ άλλων, σημεία του Σχεδίου Νόμου:

- *Την περιστολή σειράς δικαιωμάτων των κρατουμένων στα καταστήματα κράτησης Γ τύπου και ιδίως τη στέρηση της δυνατότητας άδειας, τη δυνατότητα περιορισμού των επισκέψεων συγγενών, τη μη εφαρμογή του θεσμού της ημελελεύθερης διαβίωσης, τη δυνατότητα στέρησης επικοινωνίας (τηλεφωνικής, διά τηλεγραφημάτων και επιστολών).*
- *Τη δυνατότητα κράτησης στα ως άνω καταστήματα για ιδιαίτερα μακρό χρονικό διάστημα.*
- *Τη δυνατότητα κράτησης στα καταστήματα όχι μόνο καταδικασθέντων αλλά και υπόδικων, κατά τρόπο που πλήττει το τεκμήριο αθωότητας.*
- *Την πρόβλεψη αυστηροποίησης της υπό όρους απόλυσης, κατά παράβαση της αρχής της μη αναδρομικής εφαρμογής αυστηρότερου ποινικού νόμου.*
- *Την ασάφεια ως προς την εισαγωγή εξαιρέσεων από τις επισκέψεις του άρθρου 53 του Σωφρονιστικού Κώδικα, που δυνητικά θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλεισμό επίσκεψης στα καταστήματα κράτησης Γ τύπου ακόμα και του Συνηγόρου του Πολίτη, εθνικού μηχανισμού πρόληψης των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.*
- *Τη δυνατότητα κράτησης κρατουμένων των καταστημάτων κράτησης τύπου Β σε τμήμα των καταστημάτων κράτησης τύπου Γ με σκοπό την εργασία και χωρίς επικοινωνία με τους λοιπούς κρατούμενους.*

Η ΕΕΔΑ υπενθυμίζει με ιδιαίτερη ανησυχία τις επανειλημμένες καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για τις συσσωρευμένες, χρόνιες παθολογίες του ελληνικού σωφρονιστικού συστήματος. Επιπλέον, επισημαίνει ότι το προς ψήφιση Σχέδιο Νόμου όχι μόνο δε συνάδει με τις θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές ενός Κράτους Δικαίου, αλλά σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνεται στη συμβατική υποχρέωση της Χώρας για συμμόρφωση προς αυτές τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ.

Η ΕΕΔΑ, εκπληρώνοντας το θεσμικό της ρόλο ως συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας σε θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου, είναι έτοιμη να συνδράμει το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην κατεύθυνση ουσιαστικής αναμόρφωσης του σωφρονιστικού συστήματος της Χώρας και βελτίωσης της ισχύουσας κατάστασης έλλειψης ασφάλειας και προσβολής θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου στα σωφρονιστικά ιδρύματα της Χώρας. Η ΕΕΔΑ εκτιμά πως δυστυχώς τα προτεινόμενα μέτρα δεν υπηρετούν αυτούς τους σκοπούς ενώ τονίζει πως ο εξορθολογισμός της απονομής της ποινικής δικαιοσύνης και η αποσυμφόρηση των φυλακών είναι αναγκαίο να ενταχθούν σε μια στοιχειωδώς οργανωμένη σωφρονιστική πολιτική.

Έχοντας ασχοληθεί επανειλημμένα στο παρελθόν με τα σύνθετα και δυσεπίλυτα προβλήματα του σωφρονισμού, η ΕΕΔΑ παραπέμπει στις προτάσεις της για την αποτελεσματικότερη και με σεβασμό στα δικαιώματα του ανθρώπου αντιμετώπιση του ζητήματος των συνθηκών κράτησης στα ελληνικά σωφρονιστικά ιδρύματα.

- ΕΕΔΑ, «Προτάσεις της ΕΕΔΑ για τις συνθήκες κράτησης στην Ελλάδα», Έκθεση 2001, διαθέσιμο σε: http://www.nchr.gr/images/pdf/aithsies_ektheseis/2001/ekthesi2001_gr.pdf, σελ. 143 επ.,
- ΕΕΔΑ, «Οι συνθήκες κράτησης το 2002 στην Ελλάδα», Έκθεση 2002, διαθέσιμο σε: http://www.nchr.gr/images/pdf/aithsies_ektheseis/2002/ekthesi2002_gr.pdf, σελ. 249 επ.,
- ΕΕΔΑ, «Παρατηρήσεις επί του σχεδίου της πρώτης έκθεσης της Ελλάδας για το Διεθνές Σύμφωνο Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων προς την Επιτροπή του Συμφώνου», Έκθεση 2003, διαθέσιμο σε: http://www.nchr.gr/images/pdf/aithsies_ektheseis/2003/report2003.doc, σελ. 271-274,
- ΕΕΔΑ, «Ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα των κρατουμένων και τις συνθήκες κράτησης στις ελληνικές φυλακές», 10.4.2008, Έκθεση 2007, διαθέσιμο σε: http://www.nchr.gr/images/pdf/aithsies_ektheseis/2007/greek_version_2007.pdf, σελ. 209 επ.,
- ΕΕΔΑ, «Οι συνθήκες κράτησης σε αστυνομικά κρατητήρια και χώρους κράτησης αλλοδαπών», Έκθεση 2010, διαθέσιμο σε: http://www.nchr.gr/images/pdf/apofaseis/sunthikes_krathseis/astynomika_kratitiria_apofasi.pdf, σελ. 82 επ.,
- ΕΕΔΑ, «Αξιολόγηση των ευρημάτων διενεργηθείσας αυτοψίας από την Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το Συνήγορο του Πολίτη στα κέντρα κράτησης αλλοδαπών της περιοχής του Έβρου», Έκθεση 2011, διαθέσιμο σε: http://www.nchr.gr/images/pdf/aithsies_ektheseis/2011/EKTHESI_EEDA_2011.pdf, σελ. 85 επ.